

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมา

ปัจจุบันความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยมีความหลากหลายและซับซ้อน การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งผลให้คนไทยสามารถศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งข้อมูลการเดินทางได้ง่ายขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้คนไทยมีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไปตามความพร้อมและความต้องการของแต่ละบุคคล การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนพยายามที่จะเข้าถึงพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์ และแนวโน้มของการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องต้องมีข้อมูลสำหรับใช้ในการวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมและทันสถานการณ์

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ให้ความร่วมมือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในการจัดทำการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย พ.ศ. 2556 ขึ้น ซึ่งได้จัดทำการศึกษาทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 5 โดยแต่ละปีงบประมาณที่ผ่านมามีรายละเอียดการศึกษาดังนี้

ปี 2552 (เป็นการศึกษาในปีแรก) : นำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวมทั้งประเทศ และรายภาคจำนวน 7 ภาค ได้แก่ 1) กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 2) ภาคกลาง 3) ภาคตะวันออก 4) ภาคเหนือตอนบน 5) ภาคเหนือตอนล่าง 6) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 7) ภาคใต้

ปี 2553 (ปีที่ 2) : นำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวมทั้งประเทศ และรายภาคจำนวน 7 ภาค และนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเป็นรายจังหวัดอีกจำนวน 33 จังหวัด

ปี 2554 (ปีที่ 3) : นำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวมทั้งประเทศ และรายภาคจำนวน 7 ภาค และนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเป็นรายจังหวัดอีกจำนวน 40 จังหวัด

ปี 2555 (ปีที่ 4) : นำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวมทั้งประเทศ และรายภาคจำนวน 7 ภาค และนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเป็นรายจังหวัดอีกจำนวน 57 จังหวัด

ในปี 2556 ทำการศึกษาข้อมูลเป็นรายจังหวัดทั้งหมด 77 จังหวัด เพื่อให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ในภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ได้มีข้อมูลสำหรับนำไปใช้ประกอบการวางแผนและส่งเสริมการตลาด ตลอดจนการกระตุ้นให้คนไทยได้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น เกิดการกระจายตัวไปยัง แหล่งท่องเที่ยวตามภูมิภาคต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้หมุนเวียนไปสู่ท้องถิ่นได้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้มีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันยังสามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านอันจะนำไปสู่การพัฒนาท่องเที่ยว ที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวโลกต่อไป

### 1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อทราบจำนวนครั้งการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยในปี 2555
- 2) เพื่อทราบพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศของชาวไทยในปี 2555

### 1.3 ขอบข่ายและคุ่มรวม

ประชากรที่อยู่ในคุ่มรวมของการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ คนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยอยู่ในครัวเรือนส่วนบุคคลทุกครัวเรือนทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตทั่วประเทศ ยกเว้น ครัวเรือนชาวต่างประเทศที่ทำงานในสถานทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ

### 1.4 เวลาอ้างอิง

ข้อมูลที่น่าเสนอในรายงานฉบับนี้ เป็นข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทยในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา (มกราคม – ธันวาคม 2555)

### 1.5 รายการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เดินทางท่องเที่ยวในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ได้แก่ การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2555 ลักษณะการเดินทาง จังหวัดจุดหมายปลายทางหลักในการเดินทาง วัตถุประสงค์การเดินทาง กิจกรรมที่กระทำ การหาข้อมูลการท่องเที่ยว ประเภทของสถานที่พักผ่อน จำนวนวัน/จำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยว ผู้ตัดสินใจเลือกการเดินทาง พาหนะหลักในการเดินทาง
- การเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ

### 1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติออกไปทำการสัมภาษณ์สมาชิกที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปในครัวเรือนส่วนบุคคลตัวอย่าง ครัวเรือนละ 1 ราย โดยมีคาบการปฏิบัติงานพร้อมกับการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร (สรง.) เดือนมกราคม – มีนาคม 2556

### 1.7 การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลในรูปร้อยละในระดับทั่วราชอาณาจักร และภาค โดยได้แบ่งภาคออกเป็น 7 ภาค ดังนี้

1. กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ
2. ภาคกลาง ประกอบด้วย พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
3. ภาคตะวันออก ประกอบด้วย ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด
4. ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย และแม่ฮ่องสอน
5. ภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และเพชรบูรณ์
6. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ บึงกาฬ หนองบัวลำภู ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร
7. ภาคใต้ ประกอบด้วย นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง ชุมพร สงขลา สตูล ตรัง พัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

นอกจากนั้น ยังได้นำเสนอผลระดับจังหวัดอีกจำนวน 77 จังหวัดทั่วประเทศ